

Klasa: 320-01/12-01/06
Urbroj: 50301-25/25-12-7

Zagreb, 21. studenoga 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede, Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede i prof. dr. sc. Vesnu Gantner, pomoćnicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Hrvatska poljoprivredna politika i hrvatska poljoprivreda nalaze se u razdoblju u kojem je zbog skorašnjeg pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji potrebno učiniti konačne prilagodbe i usklađivanje sa sustavom Zajedničke poljoprivredne politike EU (ZPP) i pravilima korištenja europskih poljoprivrednih fondova – Europski poljoprivredni garancijski fond (EAGF) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD).

To se prije svega odnosi na sustav izravnih plaćanja u poljoprivredi koji u 2013. godini mora biti u cijelosti identičan onome koji se primjenjuje u Europskoj uniji, kako bi Republika Hrvatska već od godine ulaska dobila mogućnost povlačenja značajnih sredstava iz EU fondova koja su joj zajamčena pristupnim ugovorom.

Sukladno navedenome, Hrvatski sabor je u listopadu 2012. godine usvojio Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju koji obuhvaća uređenje sustava izravnih plaćanja u razdoblju od 2013. godine, odnosno od pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Zakon je objavljen u Narodnim novinama, broj 120/2012.

Europska komisija dostavila je svoje očitovanje na prijedlog Zakona nakon što je Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju donesen u Hrvatskome saboru, u kojem upozorava da pojedine odredbe Zakona koje se odnose na utvrđivanje vrijednosti dodijeljenih izravnih plaćanja iz Nacionalne rezerve nisu usklađene s pravilima Zajedničke poljoprivredne politike Europske unije.

Stoga je sukladno dodatnim konzultacijama s Europskom komisijom bilo potrebno navedeno ugraditi u izmjene i dopune Zakona radi otklanjanja mogućih nedoumica oko usklađenosti Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 120/2012) s propisima Europske unije kojima se uređuje područje izravnih plaćanja u poljoprivredi, posebice onima koji će se zbog pristupanja Republike Hrvatske mijenjati.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakon će se u cijelosti uskladiti s propisima Europske unije te se time stvaraju pravni preduvjeti za završetak procesa akreditacije Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Ovim Zakonom uređuje se:

- definicija proizvodne godine,
- postupak financijske discipline na udio financiranja Republike Hrvatske iz državnog proračuna u slučaju da su sredstva planirana u proračunu manja od udjela Republike Hrvatske u Omotnici za ZPP izravna plaćanja,
- utvrđivanje referentne 2011. godine za utvrđivanje vrijednosti dodijeljenih prava u 2013. godini iz Nacionalne rezerve,
- da posebna prava na plaćanje iz nacionalne rezerve zadržavaju svoj status samo u slučaju prijenosa prava nasljeđivanjem,
- dopunska premija za ovce i koze.

Donošenjem ovoga Zakona Republici Hrvatskoj omogućit će se korištenje EAGF i EAIFRD fondova Europske unije i primjena sustava izravnih plaćanja poljoprivredi u skladu s EU legislativom, i to:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike, te kojom se izmjenjuju i dopunjaju Uredbe (EZ) br. 1290/2005, (EZ) br. 247/2006, (EZ) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ) br. 1782/2003,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1120/2009 od 29. listopada 2009. o detaljnim pravilima za provedbu programa jedinstvenih plaćanja iz glave III. Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1121/2009 od 29. listopada 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s programom potpore za poljoprivrednike iz njezinih glava IV. i V.,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1122/2009 od 30. studenog 2009. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s međusobnom usklađenosti, modulacijom i integriranim sustavom upravljanja i nadzora u sklopu programa izravnih potpora za poljoprivrednike predviđenih navedenom Uredbom te za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u vezi s međusobnom usklađenosti u sklopu programa potpore predviđenih za sektor vina.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG DA SE OVAJ ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Odredbama članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora propisano je da se po hitnom postupku donose zakoni koji se uskladjuju s propisima Europske unije.

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku radi:

- utvrđivanja uvjeta za ostvarivanje izravnih plaćanja u 2013. godini u skladu s EU sustavom,
- pravovremene administrativne pripreme za primjenu usklađenog sustava izravnih plaćanja u 2013. godini i obveznog završetka procesa akreditacije Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju do konca ove godine.

Napominjemo kako je donošenje usklađenog legislativnog okvira za izravna plaćanja do konca 2012. godine preduvjet za pozitivan završetak postupka akreditacije Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za provedbu sustava izravnih plaćanja u 2013. godini.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

Članak 1.

U Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 120/2012), u članku 3. iza točke 12. dodaje se točka 13. koja glasi:

„13. *Proizvodna godina* obuhvaća razdoblje kalendarske godine u kojoj se podnosi zahtjev za izravna plaćanja i IAKS mjere ruralnog razvoja.“.

Članak 2.

U članku 21. iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) Proporcionalno umanjenje iz stavka 5. ovoga članka primjenjuje se samo na udio financiranja Republike Hrvatske iz državnog proračuna.“.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 7. i 8.

Članak 3.

U članku 22. stavak 12. mijenja se i glasi:

„(12) Prava na regionalno plaćanje koja se ne realiziraju tijekom dvije uzastopne godine radi neispunjavanja minimalnih zahtjeva za primanje izravnih plaćanja iz članka 17. ovoga Zakona vraćaju se u nacionalnu rezervu, osim u slučaju više sile.“.

Stavak 17. briše se.

Iza dosadašnjeg stavka 18. koji postaje stavak 17. dodaje se stavak 18. koji glasi:

„(18) Detaljne uvjete i način prijenosa prava na regionalno plaćanje propisat će ministar pravilnikom.“.

Članak 4.

U članku 23. stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

„(4) Vrijednost dodijeljenih prava Korisnicima iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka u 2013. godini utvrđuje se temeljem vrijednosti dodijeljenih izravnih plaćanja u referentnoj 2011. godini u sektorima mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana.

(5) Korisnici koji se nalaze u posebnoj situaciji iz stavka 2. podstavka 4. ovoga članka jesu oni koji su izvršili ulaganja u sektorima mlijeka, tova goveda te ovaca i koza.“.

U stavku 11. podstavku 2. iza riječi: „referentnu“ dodaje se broj: “2011.“.

Stavak 13. mijenja se i glasi:

„(13) Prava na plaćanja iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 3. ovoga članka zadržavaju svoj status samo u slučaju nasljeđivanja.“.

Stavak 15. mijenja se i glasi:

„(15) Detaljne uvjete za dodjelu prava na plaćanje iz nacionalne rezerve korisnicima iz stavka 5. ovoga članka kao i način prodaje prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 1. ovoga članka propisat će ministar pravilnikom.“.

Članak 5.

Iza članka 28. dodaje se članak 28.a koji glasi:

„Članak 28.a

- (1) Dopunska premija za ovce i koze isplaćuje se Korisniku koji uzbudjava ovce i koze u područjima gdje takav uzgoj predstavlja tradicionalnu djelatnost ili znatno doprinosi ruralnom gospodarstvu.
- (2) Dopunska premija iz stavka 1. ovoga članka dodjeljuje se samo onim Korisnicima čija gospodarstva imaju najmanje 50% površina koje se koriste za poljoprivrednu djelatnost na područjima s težim uvjetima gospodarenja.
- (3) Dopunska premija dodjeljuje se i korisnicima koji vrše sezonsko premještanje životinja.
- (4) Dopunska premija za ovce i koze iznosi 3,5 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu.“.

Članak 6.

U članku 30. stavak 5. briše se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 5.

Članak 7.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Sustav izravnih plaćanja u Europskoj uniji funkcionira na razini kalendarske godine te se sukladno tome ovim člankom definira proizvodna godina na način da se poistovjećuje s kalendarskom godinom.

Uz članak 2.

Člankom se jasnije određuje da se proporcionalna umanjenja primjenjuju samo na sredstva Republike Hrvatske osigurana u državnom proračunu, u slučaju da su planirana sredstva u državnom proračunu manja od sredstava predviđenih u omotnici za ZPP izravna plaćanja.

Uz članak 3.

Izmjenom stavka 12. članka 22. Zakona preciznije se uređuje vraćanje prava na regionalno plaćanje u nacionalnu rezervu u slučajevima kada za ta prava nisu ispunjeni minimalni zahtjevi za realizaciju tih prava.

Stavak 17. članka 22. Zakona koji se odnosi na posljedice prijenosa prava na regionalno plaćanje briše se te se novim stavkom 18. propisuje da će detaljne uvjete prijenosa prava propisati ministar pravilnikom. Ove izmjene neophodne su budući da će Europska komisija u provedbenim propisima Europske unije vezanim uz izravna plaćanja utvrditi iznimke za Republiku Hrvatsku u ovom području. O izmjenama provedbenih propisa Europska komisija raspravljalat će u prosincu na svojim radnim tijelima te je stoga propisano da kada te izmjene budu poznate budu ugrađene u provedbeni propis Republike Hrvatske.

Uz članak 4.

Člankom se propisuje da će se za utvrđivanje vrijednosti dodijeljenih prava iz nacionalne rezerve koristiti referentna 2011. godina. Također, propisuje se da posebna prava na plaćanja, koja se dodjeljuju iz nacionalne rezerve za osjetljive sektore u stočarstvu korisnicima bez prihvatljivih hektara, mogu prenositi samo nasljeđivanjem. U suprotnom gube svoj status i postaju regionalna prava na plaćanje.

Također, izmijenjeni su stavci 5. i 15. radi izmjena provedbenih propisa Europske komisije koji će biti ugrađeni u provedbeni propis Republike Hrvatske nakon što budu objavljeni u službenom glasilu Europske unije.

Uz članak 5.

Člankom se propisuje mogućnost dodjele dopunskih premija za ovce i koze. Detalje dodjele dopunskih premija propisuje kao i za ostale vrste izravnih plaćanja ministar pravilnikom kako je navedeno u članku 20 stavku 3. Zakona.

Uz članak 6.

Sukladno tumačenju Europske komisije briše se odredba s obzirom da ova iznimka iako je propisana Uredbom (EZ) 73/2009 nije primjenjiva na Republiku Hrvatsku.

Uz članak 7.

Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Nacionalne mjere ruralnog razvoja* obuhvaćaju potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi, IAKS mjere ruralnog razvoja, potporu za organizaciju manifestacija i potporu za proizvode s oznakama kvalitete.
2. *IAKS mjere ruralnog razvoja* jesu mjere ruralnog razvoja kod kojih se plaćanja obavljuju po površini ili grlu stoke i za čiju provedbu se koristi integrirani administrativni i kontrolni sustav (u dalnjem tekstu: IAKS), a obuhvaćaju potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja, potporu za ekološku poljoprivrednu proizvodnju, potporu za integriranu poljoprivrednu proizvodnju, potporu za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi i potporu za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja
3. *Korisnik izravnih plaćanja* (u dalnjem tekstu: Korisnik) je fizička ili pravna osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava prema Zakonu o poljoprivredi te ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
4. *Poljoprivredno gospodarstvo* čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja jedna fizička ili pravna osoba, a nalazi se na teritoriju Republike Hrvatske.
5. *Izravna plaćanja* isplaćuju se izravno Korisniku, a obuhvaćaju
  - jedinstveno plaćanje na regionalnoj razini (u dalnjem tekstu: jedinstveno plaćanje),
  - proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojilja,
  - specifična plaćanja,
  - plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za proizvodne godine 2013. do 2015.
6. *ZPP* znači Zajednička poljoprivredna politika EU.
7. *ZPP izravna plaćanja* obuhvaćaju jedinstveno plaćanje, proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojilja i specifična plaćanja od proizvodne 2013. godine.
8. *Korisnik potpore u sklopu mjera ruralnog razvoja i državne potpore* je fizička ili pravna osoba koja ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.
9. *Poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva proizvodnju, žetvu i berbu poljoprivrednih kultura, držanje i uzgoj domaćih životinja u svrhu poljoprivredne proizvodnje ili održavanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.

10. Višestruka sukladnost je ispunjavanje uvjeta vezanih uz zaštitu okoliša, zdravlje ljudi, životinja i bilja, dobrobit životinja te ispunjavanja dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta utvrđenih posebnim propisima.

11. Poljoprivredno zemljište je ono na kojem se obavlja poljoprivredna djelatnost, a obuhvaća oranice, trajne nasade i pašnjake.

12. Pašnjak je poljoprivredno zemljište korišteno za uzgoj trave ili drugog zeljastog krmnog bilja na prirodan način (samozasijavanjem) ili kultivacijom (sjetvom), a koje nije uključeno u plodored pet ili više godina, te se održava napasivanjem stoke ili košnjom.

Omotnica za ZPP izravna plaćanja i omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 21.

(1) Omotnica za ZPP izravna plaćanja predstavlja gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za te vrste izravnih plaćanja.

(2) Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima predstavlja gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za tu vrstu izravnih plaćanja.

(3) Raspodjela omotnica iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prikazana je u Dodatku 1., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(4) Vrijednost ZPP izravnih plaćanja i vrijednost plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za tekuću proizvodnu godinu ovise o sredstvima planiranim u državnom proračunu Republike Hrvatske u sljedećoj godini.

(5) Ukoliko su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske manja od omotnica iz stavka 1. i 2. ovoga članka, vrijednost ZPP izravnih plaćanja i vrijednost plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima proporcionalno se umanjuje, vodeći računa o strukturi omotnice iz Dodatka 1. ovoga Zakona.

(6) Sredstva za financiranje ZPP izravnih plaćanja osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije, za isplate koje se odnose na 2013. proizvodnu godinu i sljedeće godine.

(7) Sredstva za financiranje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju se isključivo u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Prava na regionalno plaćanje

Članak 22.

(1) Prava na regionalno plaćanje dodjeljuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja po hektaru prihvatljive površine, a na temelju zahtjeva Korisnika za dodjelu prava na regionalno plaćanje.

(2) Prihvatljiva površina za dodjelu prava na regionalno plaćanje je poljoprivredno zemljište na poljoprivrednom gospodarstvu ili svaka površina zasađena kulturama kratkih ophodnji (šifra Carinske tarife ex. 0602 90 41), koja se koristi za poljoprivrednu aktivnost ili poljoprivredna površina koja se uz pretežito obavljanje poljoprivredne aktivnosti koristi i za nepoljoprivredne aktivnosti.

(3) Uvjet za dodjelu prava na regionalno plaćanje je zakoniti posjed prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu, i to najkasnije na dan podnošenja zahtjeva za dodjelu prava na regionalno plaćanje.

(4) Broj dodijeljenih prava na regionalno plaćanje u 2013. godini jednak je broju hektara prihvatljive površine iz zahtjeva podnesenih u proizvodnoj 2013. godini.

(5) Vrijednost dodijeljenih prava na regionalno plaćanje u 2013. godini odgovara kvocijentu gornje granice obveza prava na regionalno plaćanje iz Dodatka 1. ovoga Zakona i broja dodijeljenih prava prema stavku 4. ovoga članka.

(6) Vrijednost prava na regionalno plaćanje za pašnjake ne može biti veća od jedne četvrtine vrijednosti prava na regionalno plaćanje za ostale vrste korištenja zemljišta.

(7) Broj i vrijednost dodijeljenih prava na regionalno plaćanje Korisnicima u 2013. godini primjenjivat će se do utvrđivanja novih uvjeta.

(8) Dodijeljena prava na regionalno plaćanje realiziraju se godišnjim podnošenjem zahtjeva za realizaciju prava na regionalno plaćanje.

(9) Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na regionalno plaćanje u 2013. godini ujedno znači i podnošenje zahtjeva za realizaciju prava na regionalno plaćanje u 2013. godini.

(10) Uvjet za realizaciju jednog prava na regionalno plaćanje je zakoniti posjed jednog hektara prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu.

(11) Prihvatljiva površina prijavljena u zahtjevu za realizaciju prava na regionalno plaćanje može biti sadržana i u zahtjevu za ostale vrste izravnih plaćanja te u ostalim zahtjevima za potporu u sklopu mjera ZPP-a.

(12) Prava na regionalno plaćanje koja se ne realiziraju tijekom dviju uzastopnih godina vraćaju se u nacionalnu rezervu, osim u slučaju više sile.

(13) Prava na regionalno plaćanje mogu se prenositi između Korisnika i na nasljednike prava na regionalno plaćanje.

(14) Prijenos prava na regionalno plaćanje obuhvaća prodaju, davanje u zakup i nasljeđivanje.

(15) Prodaja prava na regionalno plaćanje moguća je uz prodaju ili bez prodaje odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta.

(16) Davanje u zakup prava na regionalno plaćanje moguće je isključivo uz davanje u zakup odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta.

(17) Prijenos prava na regionalno plaćanje ima za posljedicu:

- smanjenje vrijednosti prava za 50% u slučaju prodaje prava na regionalno plaćanje bez odgovarajućeg broja hektara poljoprivrednog zemljišta,
  - smanjenje vrijednosti prava za 10% u slučaju prodaje prava s odgovarajućim brojem hektara poljoprivrednog zemljišta.
- (18) U slučaju prijenosa čitavog poljoprivrednog gospodarstva prijenos prava na regionalno plaćanje ne podliježe smanjenju vrijednosti prava.

Prava na plaćanje iz Nacionalne rezerve

Članak 23.

- (1) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja, a na temelju zahtjeva Korisnika za dodjelu prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.
- (2) Nacionalna rezerva može se koristiti kako bi se, u skladu s objektivnim mjerilima i na način kojim se osigurava jednak postupanje prema Korisnicima i izbjegava narušavanje tržišta i tržišnoga natjecanja, dodijelila prava na plaćanje iz nacionalne rezerve, i to za Korisnike:
- koji se nalaze u posebnom položaju radi prijelaza na jedinstveno plaćanje,
  - koji su započeli s obavljanjem poljoprivredne aktivnosti,
  - u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja ili razvojni programi, povezani s određenim oblikom javne intervencije kako bi se spriječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima,
  - koji se nalaze u posebnoj situaciji.
- (3) Korisnici u posebnom položaju iz stavka 2. podstavka 1. ovoga članka jesu oni kojima su u 2012. godini dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve za sektore mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana.
- (4) Vrijednost dodijeljenih prava Korisnicima u 2012. godini iz nacionalne rezerve jednaka je vrijednosti prava koja će im se dodijeliti u 2013. godini iz nacionalne rezerve.
- (5) Korisnici koji se nalaze u posebnoj situaciji iz stavka 2. podstavka 4. ovoga članka jesu oni koji su u 2012. godini okončali investicije u sektorima mlijeka, tova goveda i ovaca i koza.
- (6) Radi primjene stavka 2. ovoga članka, Korisniku se dodjeljuju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 5.000 eura u kunskoj protuvrijednosti, i to kroz:

1. dodjelu prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti ili
2. dodjelu novih prava na regionalno plaćanje ili
3. dodjelu posebnih prava na plaćanje za Korisnike bez zemljišta.

(7) Broj i vrijednost dodijeljenih prava na plaćanje iz nacionalne rezerve Korisnicima u 2013. godini primjenjivat će se do utvrđivanja novih uvjeta, a ukupna vrijednost im ne prelazi 20% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(8) Korištenje nacionalne rezerve za proizvodnu 2013. godinu podliježe odobrenju Europske komisije, a zahtjev za odobrenje korištenja nacionalne rezerve Ministarstvo poljoprivrede (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) šalje Europskoj komisiji do 15. srpnja 2013.

(9) Dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve realiziraju se godišnjim podnošenjem zahtjeva za realizaciju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve.

(10) Podnošenje zahtjeva za dodjelu prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u 2013. godini ujedno znači i podnošenje zahtjeva za realizaciju prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u 2013. godini.

(11) Uvjet za realizaciju jednog prava na plaćanje iz nacionalne rezerve je:

- u slučaju iz stavka 6. točaka 1. i 2. ovoga članka, posjed jednog hektara prihvatljive površine evidentirane u ARKOD sustavu,
- u slučaju iz stavka 6. točke 3. ovoga članka, zadržavanje najmanje 50% obujma poljoprivredne aktivnosti Korisnika izražene kao broj uvjetnih grla u odnosu na referentnu godinu, ukoliko se radi o sektorima mlijeka, ovaca i koza te tova goveda.

(12) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve koja se ne realiziraju tijekom dviju uzastopnih godina vraćaju se u nacionalnu rezervu osim u slučaju više sile.

(13) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 3. ovoga članka mogu se prenosi između Korisnika, samo uz istodobni prijenos čitavog poljoprivrednog gospodarstva.

(14) Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve mogu se prenijeti prodajom ili nasljeđivanjem.

(15) Svaka prodaja prava na plaćanje iz nacionalne rezerve u slučaju iz stavka 6. točke 1. ovoga članka ima za posljedicu smanjenje vrijednosti prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti za uvećani dio, a ostvarena razlika u vrijednosti se vraća u nacionalnu rezervu osim u slučaju iz stavka 13. ovoga članka.

Specifična plaćanja

Članak 30.

(1) Specifična plaćanja isplaćuju se iz omotnice za ZPP izravna plaćanja, a na temelju zahtjeva Korisnika.

(2) Specifična plaćanja odnose se na:

a) potpore za:

- posebne vrste poljoprivrednih djelatnosti koje su važne za zaštitu ili unapređenje okoliša,

- unapređenje kakvoće poljoprivrednih proizvoda,
  - unapređenje trgovine poljoprivrednim proizvodima,
  - provedbu strožih standarda dobrobiti životinja,
  - posebne poljoprivredne djelatnosti kojima se stvaraju dodatne koristi za poljoprivredu i okoliš;
- b) potpore za rješavanje posebnih problema s kojima su suočeni poljoprivrednici u sektorima mlijeka i mliječnih proizvoda, goveđeg i telećeg mesa, ovčjeg i kozjeg mesa u gospodarski ili ekološki osjetljivim područjima ili u istim sektorima u vezi s gospodarski osjetljivim vrstama poljoprivrednih djelatnosti;
- c) potpore u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja i/ili razvoja kako bi se spriječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima;
- d) potpore u obliku doprinosa za premije za osiguranje usjeva, životinja i bilja;
- e) potpore putem uzajamnih fondova za bolesti bilja i životinja i ekološke incidente.

(3) Gornja granica za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za specifična plaćanja iznosi najviše 10% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(4) Gornja granica za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske tijekom pojedine proizvodne godine za specifična plaćanja koja se dodjeljuju o obliku proizvodno vezanih plaćanja u pojedinim sektorima ograničena su na 3,5% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, specifična plaćanja koja se dodjeljuju u obliku proizvodno vezanih plaćanja u sektoru mlijeka i goveđeg mesa ograničena su na 10% omotnice za ZPP izravna plaćanja.

(6) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona određuje vrste i visinu specifičnih plaćanja koja će se primjenjivati u pojedinoj proizvodnoj godini.